

Protokół
z III posiedzenia Regionalnej Sieci Tematycznej dla Województwa Mazowieckiego
w dniu 7 lutego 2011 roku

Informacje ogólne

W dniu 7 lutego 2011 r., o godzinie 11.00 w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie odbyło się III posiedzenie Regionalnej Sieci Tematycznej dla Województwa Mazowieckiego (RST). W spotkaniu uczestniczyły 22 osoby: 10 członków RST, 5 zastępców członków RST, 2 ekspertów oraz 5 obserwatorów (lista obecności stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu). Do głosowania uprawnionych było 12 osób.

1. Otwarcie obrad

Otwarcia posiedzenia dokonał Wiceprzewodniczący RST Leszek Król.

2. Przyjęcie porządku obrad

Wiceprzewodniczący RST przedstawił proponowany porządek posiedzenia. Wobec braku zastrzeżeń przyjęto następujący porządek obrad:

1. Otwarcie obrad.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Zaprezentowanie strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy” – Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży.
4. Zaprezentowanie opinii ekspertów dokonujących oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy” – pani Olga Wróblewska i pan Krzysztof Grochowski.
5. Dyskusja nad zatwierdzeniem strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy” w kształcie, w którym została złożona, zatwierdzeniem warunkowym, odrzuceniem strategii – podjęcie uchwały.
6. Sprawy różne.
7. Zakończenie obrad.

3. Zaprezentowanie strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy” – Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży.

Przedstawiciele beneficjenta realizującego projekt innowacyjny – pan Arkadiusz Brzeziński z Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży, koordynator merytoryczny projektu, pan Jarosław Chojecki z Agrotec Polska Sp. z o.o., koordynator ds. badań i pani Katarzyna Koszewska, ekspert Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży przedstawili prezentację nt. założeń strategii wdrażania projektu innowacyjnego *Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy* (prezentacja stanowi załącznik nr 2 do niniejszego protokołu).

Pani Barbara Kucharska, zastępca dyrektora Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej zapytała czy projektodawcy przewidzieli ewentualną niechęć uczniów do uczestnictwa w dodatkowych zajęciach, będących częścią projektu. Zauważyła także, iż w przedłożonej strategii analiza potencjalnego ryzyka mogącego wystąpić podczas realizacji projektu dotyczy głównie nauczycieli. Zapytała też, kto pokryje koszty związane ze zwiększoną liczbą godzin pracy nauczycieli.

Pani Katarzyna Koszewska odpowiedziała, iż w budżetach szkół znajdują się środki na zajęcia dodatkowe. Dodała, iż projekt może być realizowany zarówno podczas godzin lekcyjnych, jako element programu wychowawczego, jak również w ramach tzw. zielonych szkół. Odnośnie niechęci uczniów do udziału w zajęciach dodatkowych powiedziała, iż projekt będzie realizowany w pierwszych klasach szkół zawodowych, w momencie kiedy uczniowie muszą się odnaleźć w nowej grupie. W związku z tym projekt będzie atrakcyjną propozycją dla uczniów szukających akceptacji i uznania w nowej grupie. Pani Katarzyna Koszewska dodała, iż od nauczycieli zależy sposób przedstawienia projektu uczniom, ich zachęcenia i rozbudzenia w nich motywacji wewnętrznej do skorzystania z projektu. Natomiast sami uczniowie będą korzystać z projektu w ramach planu nauczania i zdobywać nowe umiejętności.

Pan Jarosław Chojecki powiedział, powołując się na wyniki badań przeprowadzonych wśród uczniów szkół zawodowych podczas realizacji różnego rodzaju projektów, że rotacja członków w grupach jest częstym zjawiskiem. Dodał, iż jeśli projekt będzie ciekawie prowadzony przez nauczycieli, np. z wykorzystaniem metod warsztatowych, uczniowie chętnie będą się angażowali w jego realizację a liczebność grupy może się zwiększyć.

Pan Arkadiusz Brzeziński nadmienił, że głównym elementem motywującym uczniów do udziału w programie jest możliwość realizacji projektu w ramach inicjatyw uczniowskich, podczas których uczniowie będą realizować swoje pomysły, co powinno ich aktywizować i motywować do realizacji omawianego projektu. Ponadto zaznaczył, iż dla uczniów bardzo ważne jest także otrzymanie zaświadczenia potwierdzającego udział w programie, które będzie pomocne w poruszaniu się na rynku pracy.

Pani Magdalena Cichostępska z Kuratorium Oświaty w Warszawie zauważyła, iż w analizie ryzyka nie zdefiniowano zagrożenia związanego z osiągnięciem zamierzonego efektu, co może się zdarzyć, gdyż nabywanie kompetencji społecznych jest procesem długim, trwającym znacznie dłużej niż rok. Ponadto podczas realizacji projektu mogą wyłonić się uczniowie pasywni, niezainteresowani udziałem w projekcie.

Pan Jarosław Chojecki poinformował, iż w ostatnim czasie porównywał podobne projekty, gdzie w jednym uczestnikami byli ochotnicy, a w drugim osoby zmuszone do uczestnictwa. Efekty obu projektów były różne, ale osoby niezainteresowane udziałem w projekcie też z niego skorzystały, choć nie z takimi spektakularnymi wynikami jak osoby, które same zgłosiły się do udziału w projekcie.

Pani Magdalena Cichostępska poddała pod rozwagę realizację przedmiotowego projektu także w gimnazjach, ponieważ na tym etapie nauczania przydatne są już kompetencje społeczne. Dodała, iż rezultaty projektu powinny zostać wprowadzone do głównego nurtu polityki oraz należy w tym celu szukać wsparcia w Ministerstwie Edukacji Narodowej (MEN). Podsumowała, iż kompetencje społeczne powinni posiadać uczniowie wszystkich szkół funkcjonujących w Polsce.

Pani Katarzyna Koszewska zgodziła się, że kompetencje społeczne niezbędne są wszystkim uczniom, natomiast z badań wynika, iż powyższe kompetencje potrzebne są najbardziej uczniom szkół zawodowych, ponieważ 70% absolwentów ww. szkół traci pracę z powodu braku kompetencji społecznych.

Pani Magdalena Cichostępska zapytała w jaki sposób beneficjent będzie korzystał z doświadczeń partnera ponadnarodowego.

Pan Arkadiusz Brzeziński poinformował, iż partner ponadnarodowy uczestniczył w projekcie w momencie tworzenia strategii wdrażania tj. opiniował główne założenia projektu, scenariusze, załączniki i poradniki stworzone na potrzeby projektu. Dodał, iż procesy testowania produktu finalnego i upowszechniania zostaną również poddane analizie i konsultacji z partnerem z Wielkiej Brytanii – szkoły City of Sunderland College posiadającym doświadczenie we wprowadzaniu nowych modułowych programów nauczania nie tylko w swojej szkole, a także w regionie. Nadmienił, iż ww. szkoła jest dalece zaawansowana w kwestii zdobywania przez uczniów kompetencji społecznych.

Pan Jarosław Chojecki uzupełnił, iż dzięki spotkaniu z ekspertami z Anglii, podczas którego podzielono się różnymi spostrzeżeniami i doświadczeniami, łatwiej było przeprowadzić badania niezbędne do realizacji projektu.

Pani Agata Kałat, naczelnik Wydziału ds. Rozwoju Zasobów Ludzkich w Departamencie Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej zapytała, kto będzie miał prawa autorskie po zakończeniu realizacji projektu oraz czy będzie możliwość uaktualnienia scenariusza zajęć za kilka lat.

Pani Maria Zaguła-Holzer, dyrektor Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży wyjaśniła, iż w chwili obecnej prawa autorskie posiada Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży, będąca autorem projektu. Dodała, że kwestia jego upowszechniania i użytkowania w przyszłości zostanie ustalona z różnego typu instytucjami np. z Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli (MSCDN). Zapewniła, iż głównymi założeniami strategii wdrażania, jak i projektu jest to, aby działał w jak najszerszej skali w różnych typach szkół.

Pani Agata Kałat zapytała czy beneficjent przewidział sytuację braku zainteresowania projektem i w związku z tym wdrożenie projektu nie będzie możliwe.

Pani Katarzyna Koszewska odpowiedziała, że realizacja projektu mogłaby się nie udać na skutek zmian w otoczeniu prawnym, na co beneficjent nie ma wpływu. Zapewniła, iż w chwili obecnej nie ma zagrożenia w realizacji projektu na terenie województwa mazowieckiego, ponieważ planuje się, aby projekt znalazł się w ofercie MSCDN w latach 2011-2012, jako program doskonalenia dla nauczycieli ze scenariuszami lekcji i poradnikami. Pani Katarzyna Koszewska dodała, iż w szkołach, w których zacznie się faza testowania projektu, ciężko będzie ten proces przerwać.

Pan Jarosław Chojecki uzupełnił, że jeśli projekt będzie dobrze realizowany, zmienią się relacje uczniów z nauczycielami oraz wzrośnie autorytet nauczycieli wśród uczniów, z czego trudno będzie się później wycofać.

Pani Agata Kałat zapytała czy beneficjent zetknął się z projektem systemowym *Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pracy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji* realizowanym przez MEN w ramach Priorytetu III *Wysoka jakość systemu oświaty* PO KL.

Pani Katarzyna Koszewska odpowiedziała, iż Fundacja brała pod uwagę wzorowanie się na ww. projekcie pod względem wyodrębnienia zawodów, do których pasują kompetencje społeczne. Jednak wyniki badań przeprowadzone przez Fundację wykazały, że kompetencje społeczne są niezbędne we wszystkich zawodach.

Pan Włodzimierz Górlicki, starosta Szydłowiecki zwrócił uwagę, iż w projekcie brakuje definicji innowacyjności. Dodał, że wszystkie wymienione kompetencje społeczne typu gotowość do niesienia pomocy innym, myślenie kreatywne, podejmowanie decyzji, rozwiązywanie konfliktów i okazywanie szacunku innym znajdują się w podstawach programów nauczania realizowanych przez system oświaty. Nadmienił, iż omawiany projekt wyłącza inne instytucje zajmujące się edukacją.

Pan Jarosław Chojecki odpowiedział, iż z przeprowadzonych badań wynika, że mimo faktu znajdowania się w podstawie nauczania kompetencji społecznych, to wielu uczniom ich brakuje. W kwestii innowacyjności projektu wyjaśnił, iż innowacyjnością będą nabyte kompetencje społeczne np. praca w grupie, umiejętność prezentacji oraz empatia. Stwierdził, że uczniowie dzięki udziałowi w projekcie będą mogli się zmienić, gdyż uzyskają nie tylko praktyczne kompetencje i umiejętności, ale również wzrośnie ich poczucie wartości.

Pani Katarzyna Koszewska wyjaśniła, iż analiza podstaw programowych pokazuje, że MEN zauważa tylko niektóre zawody, w których kompetencje społeczne są niezbędne, natomiast na podstawie badań przeprowadzonych przez Fundację wynika, że wszyscy uczniowie, a zwłaszcza uczniowie szkół zawodowych, potrzebują nauczania kompetencji społecznych. Dodała, że nauczyciele mogą tworzyć własne programy

nauczania w oparciu o zapisy zawarte w podstawach programowych, jednak brakuje tam umocowań do uczenia kompetencji społecznych w szkołach zawodowych we wszystkich zawodach.

Pan Marek Butrym, wiceprezes Zarządu Mazowieckiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie zapytał dlaczego realizacja projektu nie jest powiązana ze środowiskiem pracy. Dodał, że zgadza się z tym, aby uczniowie jak najwcześniej nabywali kompetencji społecznych, ale jeśli nie mają żadnego odniesienia do środowiska pracy, to trudno będzie ich przygotować do przeciwności, które w przyszłości ich spotkają.

Pan Jarosław Chojecki wyjaśnił, że w Polsce relacje między szkołami a pracodawcami są sporadyczne. Dodał, że w ramach realizacji projektu jednym z elementów upowszechniania jest przekazywanie informacji nt. projektu np. podczas konferencji z udziałem pracodawców. Stwierdził, iż budowanie bezpośrednich relacji uczniów z pracodawcami jest procesem złożonym i długoterminowym, ale na pewno ułatwiłoby to im odnalezienie się na rynku pracy.

Pan Leszek Król zauważył, że słabym punktem projektu jest sposób włączenia rezultatów projektu w nurt polityki. Dodał, iż stwierdzenie, że może uda się kogoś zainteresować projektem jest stwierdzeniem miękkim. Nadmieniał, iż realizacja wszystkich projektów innowacyjnych obarczona jest ryzykiem niezrealizowania. Pan Leszek Król zwrócił uwagę, że kwestia kompetencji społecznych i sposób ich wprowadzania jest bez zarzutu.

Pani Agnieszka Pieńkowska z Mazowieckiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości zapytała o wskaźniki osiągnięcia celów projektu.

Pan Jarosław Chojecki odpowiedział, że poza wskaźnikami dotyczącymi ilości uczniów i nauczycieli, kluczowym wskaźnikiem produktu jest pomiar oddziaływania projektu na uczniów, który będzie dokonany na podstawie analizy 12 wybranych kompetencji społecznych.

Pani Katarzyna Koszewska dodała, że powstanie raport dotyczący diagnozy potrzeb w zakresie kompetencji społecznych i program modułowy.

4. Zaprezentowanie opinii ekspertów dokonujących oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy” – pani Olga Wróblewska i pan Krzysztof Grochowski.

Ekspert - Pani Olga Wróblewska wyjaśniła, iż innowacyjnością omawianego projektu jest produkt, czyli moduł kształtowania kompetencji społecznych o charakterze treningowym dostosowany do specyfiki szkół zawodowych i potrzeb regionalnego rynku pracy wraz z programem szkolenia dla nauczycieli. Dodała, że pomysł na nabywanie kompetencji społecznych przez uczniów jest bardzo dobry i dzięki niemu młodzi ludzie nauczą się podstawowych zachowań w relacjach międzyludzkich niezbędnych w codziennym życiu. Podkreśliła, iż jeśli projekt nie będzie realizowany w szkołach w późniejszej perspektywie, to i tak będą korzyści, ponieważ 300 przeszkolonych uczniów nabyte nowe umiejętności. Pani Olga Wróblewska powiedziała, iż strategia wdrażania projektu została sporządzona poprawnie pod względem merytorycznym, natomiast pod względem formalnym należy ją uzupełnić, zgodnie z wymogami zawartymi w poradniku dla projektodawców PO KL *Projekty innowacyjne*, przygotowanego przez Krajową Instytucję Wspomagającą. Stwierdziła, że w dokumencie brakuje jasno opisanej strategii upowszechniania, co natomiast zostało dobrze ukazane w przedstawionej przez beneficjenta prezentacji. Zwróciła uwagę, że w strategii brakuje również opisu wskaźników stosowanych do weryfikacji osiągnięcia celu oraz odniesienia do innowacyjności projektu. Nadmieniała, iż produkt finalny jest bardzo dobrze przygotowany, ponieważ skorzystają z niego zarówno nauczyciele, jak i uczniowie. Dodała, iż w przedmiotowej strategii należałoby też doprecyzować analizę ryzyka. Zarekomendowała zatwierdzenie strategii pod warunkiem wprowadzenia zmian wymienionych w Liście sprawdzającej ocenę strategii (Lista stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu).

Drugi z ekspertów - pan Krzysztof Grochowski zgodził się z uwagami przedmówczyni. Zapewnił, iż na podstawie swojego doświadczenia w ocenianiu projektów realizowanych w ramach PO KL może uznać, że omawiany projekt jest bardzo dobry. Zwrócił uwagę, że kompetencji społecznych brakuje nie tylko w gimnazjach, ale również na uczelniach wyższych. Zauważył także brak zdefiniowanych wskaźników osiągnięcia celów, z podziałem na wskaźniki produktu, rezultatu i sposobu ich pomiaru, bez których trudno będzie zmierzyć sukces projektu. Pan Krzysztof Grochowski zarekomendował też uzupełnienie strategii w zakresie przedstawienia celów wprowadzenia innowacji zgodnie z kryteriami SMART. Dodał, że w strategii brakuje również dokładnego opisu innowacyjności i produktu finalnego. Ponadto zalecił, aby beneficjent wskazał grupy docelowe z podziałem na użytkowników i odbiorców. Nadmieniał, iż realizacja inicjatyw uczniowskich nie jest produktem finalnym, a tylko działaniem projektowym, co należy także przeanalizować. Pan Krzysztof Grochowski zwrócił również uwagę, że w opisie testowania brakuje informacji nt. zasady empowermentu. Nadmieniał, iż korzystne byłoby włączenie do fazy testującej pracodawców, którzy mogliby się wypowiedzieć na temat modułów szkoleniowych i stwierdzić czy będą one przydatne dla uczniów w przyszłości. Oświadczył, iż w strategii brakuje również dokładnego opisu planu działań upowszechniających oraz związanych z włączeniem projektu do głównego nurtu polityki. Dodał, iż beneficjent powinien zwrócić także uwagę, że po fazie testowania mogą zajść zmiany w projekcie, może zmienić się produkt finalny, czego nie przewiduje strategia. Zaproponował warunkowe przyjęcie strategii wdrażania po uszczegółowieniu obszarów wymienionych w Liście sprawdzającej ocenę strategii (Lista stanowi załącznik nr 4 do niniejszego protokołu).

5. Dyskusja nad zatwierdzeniem strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy” w kształcie, w którym została złożona, zatwierdzeniem warunkowym, odrzuceniem strategii – podjęcie uchwały.

Pan Leszek Król wyjaśnił, iż podziela opinie ekspertów w sprawie rozszerzenia opisu działań upowszechniających i włączających do głównego nurtu polityki. Zaapelował do członków RST o rozpowszechnianie w swoim środowisku informacji nt. realizacji przedmiotowego projektu.

Pani Maria Zaguła-Holzer odnośnie działań upowszechniających zapewniła, że beneficjent starał się zaangażować instytucje z dziedziny edukacji do rozpowszechniania programu doskonalenia nauczycieli i pakietu edukacyjnego.

Pan Leszek Król w związku z brakiem dalszych sugestii i pytań poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie opiniowania strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy” realizowanego przez Polską Fundację Dzieci i Młodzieży. Uchwała została przyjęta przez aklamację (uchwała wraz z uzasadnieniem stanowi załącznik nr 5 do niniejszego protokołu).

6. Sprawy różne.

Wiceprzewodniczący RST poinformował, że Sekretariat RST przeprowadził nabór ekspertów znajdujących się w Bazie ekspertów PO KL w zakresie ewentualnej współpracy z RST w obszarze oceny strategii wdrażania projektów innowacyjnych oraz walidacji produktów finalnych projektów innowacyjnych.

7. Zakończenie obrad.

Wiceprzewodniczący RST po stwierdzeniu braku innych spraw do omówienia zamknął III posiedzenie RST. Posiedzenie zakończyło się o godzinie 13.00.

Zastępca Dyrektora Departamentu

Leszek Król

Załączniki:

- 1) Lista obecności.
- 2) Prezentacja założeń strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy”.
- 3) Lista sprawdzająca ocenę strategii wdrażania sporządzona przez eksperta – panią Olę Wróblewską.
- 4) Lista sprawdzająca ocenę strategii wdrażania sporządzona przez eksperta – pana Krzysztofa Grochowskiego.
- 5) Uchwała Nr 1/11 RST w sprawie opiniowania strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy” realizowanego przez Polską Fundację Dzieci i Młodzieży.

Protokolant:

Joanna Olszewska-Hurtuk